

מאת: עו"ד/ראסל ד. מאיר, עו"ד

הנדון: פרסום טיוטת תקנות אבטחת מידע לפי חוק הגנת הפרטיות

תאריך: מרץ 2017

ביום ה-21 למרץ 2017 אישרה ועדת חוק, חוקה ומשפט את טיוטת תקנות אבטחת מידע (להלן: "התקנות"), לפי חוק הגנת הפרטיות,¹ שפורסמה בידי אגף טכנולוגיה ומידע (רמו"ט) בשיתוף פעולה עם מחלקת הייעוץ והחקיקה של משרד המשפטים. התקנות אושרו לאחר דיונים ותיקונים ממושכים, בין היתר לאור הערות הציבור בעניין שנתקבלו כתגובה לנייר עמדה שהפיצה רמו"ט בשנת 2010.²

תקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), תשמ"ו-1986 וחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 הם המסדירים את אבטחת המידע הממוחשב עד לכניסת התקנות לתוקף שנה לאחר פרסומן. מטרתם החקיקה בעניין היא מניעת שימוש לרעה או פגיעה במידע. התקנות החדשות נועדו למימוש מטרות החוק המקורית וכוללות מספר חידושים, כשהמהותיים שבהם נועדו להגשמת תכלית ההגנה על פרטיות הרשומים במאגר מידע ממוחשב.³

ראשית, מבנה התקנות הנבחר הוא מודולרי, כך שככל שמאגר הנתונים "משמעותי" יותר, היקף ההגנה שיידרש לספק יגדל. מדובר בתפיסה הנגזרת מעקרון יסוד אבטחת המידע והמקובלת בעולם כולו.⁴ בהתאם לכך, חולקו המאגרים למאגרים ברמת אבטחה בסיסית, בינונית וגבוהה.

שנית, נקבע כי האחראיות לעמידה בתקנות מוטלת על בעל מאגר המידע ומנהלו.⁵ בנוסף, נקבעו יחסי ממונה אבטחת המידע וגורמים בכירים אחרים- כך, למשל, נקבע כי הממונה יהיה כפוף לנושא משרה בכיר⁶ וכי על בעל מאגר המידע להקצות משאבים לצורך מימוש תפקידו של הממונה.⁷

1 תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017

2 <http://www.justice.gov.il/Publications/News/Pages/Tyota.aspx> (להלן: "מזכר משרד המשפטים")

3 מזכר משרד המשפטים, לעיל ה"ש 2.

4 מזכר משרד המשפטים, לעיל ה"ש 2.

5 סעיף 19 לתקנות.

6 סעיף 3 לתקנות.

שלישית, לאור "פרשת ההאקר הסעודי", בה נפרצו מאגרי מידע ישראלים המכילים מספרי כרטיסי אשראי ונחשפו מספריהם של ישראלים רבים, התחזק הצורך בהגנה רחבה יותר על הפרטים החברים במאגר המידע.⁸ לכן, הורחבה מסגרת ההגנה מאירועי אבטחת מידע בתקנות, גם במחיר פתיחת פתח לתביעות רבות כנגד בעלי ומנהלי מאגרי מידע בשל אירועי אבטחה. בין היתר, לפי התקנות אחראי בעלי המאגר לתיעוד אירועי אבטחה ולקביעת נהלים להתנהלות באירועים כאלו⁹ וכן עליו לדווח לרשם מאגרי המידע, באירועי אבטחת מידע חמורים, על קיום אירועי האבטחה ועל הצעדים שננקטו לשם מניעתם.

מעבר להרחבת אחריות בעל המאגר ומנהלו, התקנות מרחיבות גם את סמכויות הרשם, כך שבאפשרותו לפטור (או לחייב) מאגר מידע מסוים מתחולת התקנות.¹⁰ הרחבה זו מעלה חשש מפני מתן סמכויות נרחבות מדי לרשם, אותו ציינה בוועדת הכנסת חה"כ יעל כהן-פארן ממפלגת המחנה הציוני. חשש זה זכה להתייחסות בידי היועמ"ש לוועדה עו"ד אלעזר שטרן: זו לא סמכות פרוצה כי חייבים להיות טעמים המצדיקים זאת וכן זה חייב להיות בהתאם לנסיבות הקונקרטיות של כל מאגר באופן ספציפי" וכן בידי עו"ד אייל זנדברג ממשדד המשפטים: "לרשם אין סמכות לשנות את הדין לגבי מאגרים באופן כללי אלא מדובר על מאגר מסוים. לכאורה, ביחס לכל סמכות שניתנת לרשות מנהלית ניתן לטעון שקיים חשש של שימוש לרעה, כך שזו שאלה שקיימת יום יום בהענקת סמכויות כזו. אך ההנחה שלנו היא שרשות מנהלית פועלת באופן תקין ולפי הוראות הדין".¹¹

נראה שעל אף החשש, התקנות מהוות פריצת דרך משמעותית ביחס לחקיקה שהייתה קיימת עד כה. התקנות ייכנסו לתוקף תוך שנה מיום פרסומן ובכניסתן יחייבו את כלל מחזיקי מאגרי המידע בישראל, בכפוף להוראת המעבר המצויה בתקנה 23.

**המזכר אינו בגדר יעוץ משפטי, וכל הפועל על פיו עושה זאת על אחריותו בלבד.
עיון במזכר אינו פוטר ואינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי פרטני.**

כל הזכויות שמורות © 2017

7 סעיף 3(6) לתקנות.
8 מתוך דברי החסבר להצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון – דיווח על פריצה למאגר מידע), התשע"ב-2012.
9 סעיף 11 לתקנות.
10 סעיף 20 לתקנות.
11 ועדת הכנסת - <http://main.knesset.gov.il/News/PressReleases/Pages/press21317m.aspx>